IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 27)**

z dnia 6 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 27)

6 października 2020 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Babinetza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida (druk nr 508);

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia Ignacego Łyskowskiego w 200. rocznicę urodzin (druk nr 611).

W posiedzeniu wzięli udział pracownicy Kancelarii Sejmu: **Eliza Kalita, Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Adam Niewęgłowski, Ewelina Roguska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Witam panie i panów posłów. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia posłów do zabrania głosu w dyskusji należy wysyłać pod adres e-mail kksp@sejm.gov.pl.

Jednocześnie informuję, że posłowie, członkowie Komisji, obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów.

Przystępujemy do sprawdzenia kworum. Proszę państwa posłów biorących udział zdalnie w posiedzeniu o naciśnięcie dowolnego przycisku w aplikacji w celu potwierdzenia obecności. Natomiast posłów obecnych na sali proszę o przyłożenie kart do czytników. Kartę należy przyłożyć po lewej stronie przy głośniku. Zaczynamy sprawdzanie kworum. Prosimy o zakończenie procedury głosowania, sprawdzania kworum. Mamy kworum – 26 osób oddało głosy, czyli możemy przystąpić do działań. Stwierdzam kworum, a także przyjęcie protokołów od 12. do 26. z posiedzeń Komisji wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje, punkt pierwszy – rozpatrzenie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida (druk nr 508). Punkt drugi – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia Ignacego Łyskowskiego w 200. rocznicę urodzin (druk nr 611), uzasadnia poseł Paweł Szramka.

Przechodzimy do realizacji programu posiedzenia.

Przypominam, że pierwsze czytanie z druku nr 508, czyli projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida, odbyliśmy na poprzednim posiedzeniu Komisji w dniu 23 września br.

Przechodzimy do rozpatrzenia projektu uchwały. Dodam jeszcze, że pomiędzy tymi posiedzeniami Komisji, od poprzedniego posiedzenia do dzisiaj, przeprowadziliśmy konsultacje ze środowiskiem naukowym, środowiskiem badaczy twórczości Cypriana Kamila Norwida m.in. z Ośrodkiem Badań nad Twórczością Cypriana Kamila Norwida Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i także z Fundacją Norwidowską.

Przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu uchwały. Zaczynamy oczywiście od tytułu. Czy są uwagi do tytułu uchwały? Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Szanowni państwo, używamy wszędzie, powszechnie dwóch imion Cyprian Kamil Norwid, więc chciałabym, aby również znalazło się to w nagłówku. Czyli 200. lecie urodzin Cypriana Kamila Norwida.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne poprawki? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, dziękujemy za tę uwagę. Oczywiście biuro chciało zaproponować, byłaby to redakcja, w związku z tym gdyby biuro było upoważnione do wprowadzenia zmiany, to w sprawozdaniu Komisji tytuł brzmiałby: „Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida”. Jest to zwyczajowe brzmienie uchwał rocznicowych.

Wyprzedzając, prosilibyśmy o upoważnienie biura, jeżeli byłaby zgoda co do tego, aby w tekście uchwały i w sprawozdaniu, również po przyjęciu jak mniemam poprawek, które być może mogą się posługiwać również zwrotem Cyprian Norwid, wszędzie tam, gdzie jest mowa Cyprian Norwid, aby było Cyprian Kamil Norwid. Oczywiście, jeżeli będzie mowa tylko o samym Norwidzie, to wtedy nie, ponieważ zwyczajowo mówimy Norwid. Natomiast tam gdzie byłoby Cyprian Norwid, prosilibyśmy o upoważnienie biura, żeby było Cyprian Kamil Norwid. Z jednym wyjątkiem, jeżeli mamy do czynienia np. w jakimś przypadku z cytatem, byłby cytat w uchwale i byłaby mowa Cyprian Norwid, to tam oczywiście byśmy już tego nie zmieniali. Natomiast wszędzie indziej dokonywalibyśmy takich zmian. Prosimy o upoważnienie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że ta poprawka Biura Legislacyjnego jest oczywista, szczególnie jeśli chodzi o formę tytułu uchwały dotyczącej patronatu rocznego. Dodam też swoje uwagi, które zgłosiła pisemnie pani przewodnicząca Iwona Śledzińska-Katarasińska, także w przypadku tytułu, jest to tożsame z tym, co zgłosiło Biuro Legislacyjne.

Czy jeszcze, czy pan poseł, przedstawiciel wnioskodawców odnośnie do tytułu? Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Nie mam uwag do tego, co zgłosiło Biuro Legislacyjne. Myślę, że to będzie najbardziej poprawna forma.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest w takim razie zgoda na przyjęcie poprawki Biura Legislacyjnego, która zresztą też w sobie zawiera uwagi pani poseł, pana posła wnioskodawcy i pani przewodniczącej Iwony Śledzińskiej-Katarasińskiej? Myślę, że jest. Czyli w takim razie stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony przez Komisję i przyjęty wraz z poprawkami.

Przechodzimy do akapitu pierwszego. Czy są poprawki? Proszę bardzo.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Zgłosiłem poprawki. Pan przewodniczący i państwo też już powinni je mieć. Mogę przeczytać całą poprawkę, jeżeli jest taka potrzeba…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, do pierwszego akapitu.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Akapit pierwszy otrzymuje brzmienie: „W roku 2021 upłynie 200 lat od urodzenia Cypriana – tu brakuje – Kamila Norwida. Przyszedł on na świat 24 września 1821 r. na Mazowszu, w Laskowie-Głuchach koło Radzymina. Był poetą, dramatopisarzem, prozaikiem i myślicielem, a także artystą sztuk pięknych. Zmarł 23 maja 1883 r. w Domu św. Kazimierza pod Ivry pod Paryżem, opuszczony i zapomniany. Większą część życia spędził na emigracji podróżując po Niemczech, Włoszech, Belgii, Anglii i Stanach Zjednoczonych, by ostatecznie osiąść w stolicy Francji.” Koniec pierwszego akapitu.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dziękuję bardzo panu posłowi. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Chciałabym zaproponować tutaj zmianę szyku w zdaniu: „Był poetą, dramatopisarzem, prozaikiem, artystą sztuk pięknych i myślicielem". Jeśli wymieniamy pewne zawody, czyli dramatopisarz, prozaik, artysta sztuk pięknych, to są te dziedziny, którymi się zajmował, a myśliciel jest ogólnym określeniem, ogólnym hasłem, więc proponuję to na końcu, a najpierw te trzy dziedziny sztuki, którymi się zajmował. Bez „oraz", czy bez „a także". Czyli: „Był poetą, dramatopisarzem, prozaikiem, artystą sztuk pięknych i myślicielem".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Rozumiem, że to jest poprawka do poprawki, tak?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Taka drobna.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Drobna, ale myślę, że istotna.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze. Czy są jeszcze inne poprawki? Proszę bardzo.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Pan przeczytał błędnie, ale tu na szczęście jest dobrze, ponieważ Norwid zmarł w Ivry pod Paryżem. Dzisiaj to jest dzielnica Paryża, wtedy to było Ivry. Pan przeczytał pod Ivry. Ivry to był przytułek prowadzony przez zakonnice. Jest on prowadzony do dzisiaj i jest tam cela Norwida. Symboliczna oczywiście, bo do końca nie wiadomo, w którym pokoju mieszkał i zmarł. Niestety zakonnice nie rozumiejąc jego twórczości spaliły rękopisy, które po nim zostały – właśnie z tego powodu tych rękopisów nie ma.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Czyli nie chodziło o poprawkę, tylko chodziło pani poseł o to, kto spalił?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Nie. Chodziło o poprawkę w tym sensie, że pan przeczytał „pod Ivry", a to było „w Ivry pod Paryżem", ale w tekście jest dobrze.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
W tekście jest?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo, pan poseł Michał Urbaniak. Czy jeszcze coś do tej…

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):
Może faktycznie źle przeczytałem, w porządku. Faktycznie może ta forma, w której „myśliciel" będzie na końcu zdania może być bardziej logiczna. Treści kompletnie to nie zmienia, zmienia tylko i wyłącznie szyk. Nie mam do tego uwag. Możemy to zrobić na mojej poprawce, jeśli pozwala na to prawo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do tego?

Legislator Adam Niewęgłowski:
Nie. Tylko ewentualnie, jeśli poprawka byłaby przyjęta, to chcielibyśmy, żeby to wszystko było uwzględnione na piśmie, tj. poprawka, w takim brzmieniu, w jakim będzie głosowana przez szanowną Komisję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli, żeby do poprawki pana posła Michała Urbaniaka dodać poprawkę…

Legislator Adam Niewęgłowski:

Może być w formie odręcznej adnotacji, żeby było widoczne to, co później biuro ma umieścić w sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, do poprawki pana posła Urbaniaka, żeby znalazło się uzupełnienie pani poseł Małgorzaty Prokop-Paczkowskiej, żeby to było jednolite. Dziękuję.

Jeżeli nie ma innych uwag, to rozumiem… Pamiętam, że mieliśmy dużo zastrzeżeń do poprzedniego brzmienia projektu uchwały. Czyli rozumiem, że przyjmujemy pierwszy akapit brzmieniu zaproponowanym dzisiaj przez pana posła Michała Urbaniaka. Czy są jakieś inne głosy? Jeśli nie, to przyjmujemy akapit pierwszy.

Przechodzimy do akapitu drugiego. Proszę bardzo, czy są poprawki? Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Również mam autopoprawkę, którą pozwolę sobie przeczytać.

Akapit drugi otrzymuje brzmienie: „W swojej twórczości Cyprian Kamil Norwid odwoływał się do narodowej i europejskiej tradycji, a zarazem był odważnym nowatorem oraz krytykiem różnych przejawów życia społecznego i politycznego. Patriotyzm podnosił do rangi najwyższej wartości. Podobnie ujmował, jako świadomy oraz głęboko wierzący katolik kwestie etyczne, filozoficzne oraz teologiczne. Stale interesował go człowiek, na nim skupiał swoją poetycką i artystyczną uwagę. Święty Jan Paweł II pisał «Cyprian Kamil Norwid pozostawił dzieło, przepraszam, Cyprian Norwid pozostawił dzieło z którego emanuje światło pozwalające wejść głębiej w prawdę naszego życia, naszego bycia człowiekiem, chrześcijaninem, Europejczykiem i Polakiem». Na zawsze weszły do zbiorowej świadomości Norwidowe frazy, jak: «Ojczyzna to wielki, zbiorowy obowiązek».”

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Pani poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nie ukrywam, że bardziej podobał mi się akapit w pierwotnej wersji, gdzie było o idei wolności itd. Pan tutaj teraz podkreśla opinię jednego człowieka, czyli Jana Pawła II, dodając święty. Święty był tylko dla katolików, więc uważam, że nie powinno znaleźć się tutaj to słowo. Wystarczy Jan Paweł II, jeśli to już ma być.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Pozwolę sobie odnieść się do tej wypowiedzi.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

W powszechnym języku polskim, jeśli ktoś został uznany przez Kościół katolicki za świętego, to używa się tego przydomku, tak jak się używa ksiądz, profesor itd. Jeśli już…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Profesor to nie przydomek.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Pewien rodzaj tytułu, więc jeśli już mamy rozpatrywać to w tych kategoriach, to proszę uznać to za tytuł.

Co do kwestii zmiany pewnych akcentów, które tutaj zostały postawione, zmieniłem te akcenty w tekście po konsultacjach z profesorem Fertem z Fundacji Norwidowskiej, który sugerował, że właśnie te aspekty twórczości Norwida były ważniejsze niż jego umiłowanie wolności.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, panu posłowi. Mogę także dodać, po rozmowie z panem profesorem Chlebowskim, że ta propozycja, nowa propozycja drugiego akapitu merytorycznie jest znacznie bardziej ścisła od poprzedniej propozycji. Jest także zgodna z prawdą, według opinii badaczy twórczości Cypriana Kamila Norwida, a myślę, że należy się tutaj opierać na środowisku naukowym, bo to nie są pojedyncze osoby, tylko całe środowisko badaczy twórczości i myśli Cypriana Kamila Norwida.

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Moje uwagi wynikają między innymi z tego, że w 2001 r. zrealizowałam dla Telewizji Polskiej film pt. „Powrót Norwida do ojczyzny". Byłam również z urną ziemi z grobu Norwida pobraną z cmentarza w Montmorency, ponieważ po 20 latach z Ivry przeniesiono jego szczątki – prochy – do grobu zbiorowego do Montmorency. Z tą urną pojechaliśmy do Jana Pawła II, który ją poświęcił. Było tam wielu norwidologów, nie tylko z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, więc opinie są różne i zawsze będą różne na temat tego, co w jego twórczości było najważniejsze.

Pan zaproponował takie brzmienie, a ja nadal uważam, że pierwsza wersja i idea wolności – wielu naukowców tak uważa – była jednak istotniejsza. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, ale jeżeli pojechaliście, żeby poświęcił, to chyba jednak do Ojca Świętego albo do papieża Jana Pawła II?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Tak, oczywiście, wtedy pojechaliśmy poświęcić do papieża Jana Pawła II.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Wtedy tak, a teraz już nie… Teraz tylko Jan Paweł II? Już nie papież, nie Ojciec Święty i nie święty…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nie, nie, ale nie święty.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, zostawmy to, wiemy o co chodzi. Wiadomo o co chodzi, ja tylko tak delikatnie sygnalizowałem.

W takim razie mamy poprawkę pana posła Michała Urbaniaka i co? I uwagi do poprawki, czy mamy jakieś inne propozycje? Rozumiem, że to są tylko uwagi pani poseł?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Tak, nie będę formułować innego brzmienia. Chciałabym, żeby „święty" został wykreślony. To jest mój wniosek.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Albo jest to poprawka, albo nie...

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Tak, to jest poprawka…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, to proszę o tę poprawkę na piśmie. Myślę, że chyba trzeba byłoby się zwrócić do Kościoła powszechnego w tej sprawie, a nie do nas. Nie mamy takiej mocy, żeby wykreślać świętego.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nie, my piszemy pismo w imieniu świeckiego państwa.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Dobrze. Chyba pan poseł Jarosław Rzepa chciałby jeszcze zabrać głos.

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):

Myślę, że wkradła się omyłka pisarska w wersie szóstym „artystyczną uwagę" – dwukrotnie wielka litera. Rozumiem, że mała litera a?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jeszcze raz. W którym miejscu?

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):

W szóstym wersie, drugiego akapitu „artystyczną uwagę". Rozumiem, że tam jest błąd.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Edytor tekstu, którego normalnie nie używam…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Oczywiście, dobrze.

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):

Dlatego mówię, żebyśmy wiedzieli.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobra. Czyli tak, pierwsza sprawa, to przyjęcie… Jak teraz będziemy procedować?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Wysoka Komisjo, pan poseł złożył poprawkę. Ponieważ tutaj nie ma konsensusu, co do jej treści, więc proponuję najpierw przegłosować poprawkę pana posła.

Pani poseł, jeżeli miałaby propozycję innego brzmienia, to w tym przypadku nie byłaby modyfikacja, tylko pani poseł powinna sformułować poprawkę tak, aby wyrzucić akapit. Z tym, że jeżeli poprawka pana posła nadająca brzmienie akapitowi zostanie przyjęta, to w tym momencie będzie znaczyło, że większość Komisji poparła takie brzmienie i wtedy zasadniczo poprawka pani poseł już nie będzie mogła być głosowana.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Oczywiście rozumiem, i wiem jak to się skończy, więc…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Powinna być głosowana poprawka pana posła tak, jak pan poseł ją zgłosił.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli w takim razie głosujemy poprawkę pana posła Michała Urbaniaka. Kto jest za poprawką… Proszę uruchomić głosowanie. Możemy już głosować.

Czyli teraz głosujemy poprawkę pana posła Michała Urbaniaka do drugiego akapitu. Kto jest za poprawką pana posła Michała Urbaniaka? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Poczekamy chwilę, żeby posłowie, szczególnie posłowie, którzy łączą się z nami zdalnie, mieli czas oddać skutecznie swój głos. Prosimy o zakończenie głosowania i podanie wyniku. Oddano 25 głosów – za poprawką pana posła Michała Urbaniaka 16 głosów, 4 przeciwko, 5 głosów wstrzymujących. Czyli poprawka została przyjęta. Rozumiem, że bezprzedmiotowa stała się poprawka pani poseł.

Mogę tylko dodać, że tu jest jeden fragment, który może dobrze byłoby, żeby był bardziej konkretny, ale nie miałem teraz pomysłu, co można byłoby z tym zrobić – w akapicie, który przyjęliśmy, w tym nowym brzmieniu, czyli to sformułowanie „oraz krytykiem różnych przejawów życia społecznego i politycznego". Jeżeli w trakcie dalszych prac pojawiłby się jakiś pomysł jak można to doprecyzować, to ewentualnie można do tego wrócić w drugim czytaniu, bo wówczas może będą zgłaszane jeszcze jakieś inne poprawki.

Natomiast teraz przechodzimy do akapitu trzeciego. Proszę bardzo, czy są uwagi do akapitu trzeciego? Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Chciałabym prosić o dodanie jednego zdania. Po słowach „na wielu polach decydujący", a przed „w uznaniu zasług", dodać zdanie mniej więcej takiej treści: „24 czerwca 2001 r.

na cmentarzu w Montmorency pod Paryżem pobrana została ziemia z grobu Norwida. 24 września urna została umieszczona w krypcie wieszczów na Wawelu. Poeta tułacz symbolicznie powrócił do ojczyzny."

Poseł Marek Suski (PiS):

Pani niewierząca chyba…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Proszę pana, a co to ma do rzeczy, w co ja wierzę, czy jestem niewierząca? Jest to symboliczna rzecz, ponieważ Norwid również jest określany mianem poety tułacza. I to, że jego urna jest, jako czwartego wieszcza, właśnie w krypcie wieszczów ma ogromne znaczenie dla Polek i Polaków. Był to symboliczny powrót Norwida do ojczyzny, bo właśnie Norwidowi również na tym zależało, a zmarł poza granicami kraju. I tutaj sprzedajemy pewną ważną informację, o której wielu Polaków nie wie, że tak się stało.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Tylko, w którym dokładnie miejscu jest to odniesienie, w akapicie trzecim?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jest to dodanie w akapicie trzecim, przed ostatnim zdaniem „w uznaniu zasług", zdania z informacją, że z grobu została pobrana ziemia, a urna została umieszczona na Wawelu w krypcie wieszczów…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, ale „w uznaniu zasług", w którym w trzecim akapicie projektu czy tego już…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

W trzecim akapicie. Aha, bo to jest ta poprawka. Momencik, już patrzę na ostateczną wersję, którą państwo zaproponowali. Zatem przed ostatnim zdaniem.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Może pani przeczytać cały akapit, żebyśmy wiedzieli, jak będzie brzmiał?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Dobrze. „Najwybitniejsi polscy poeci podążali szlakiem Norwida. Twórczy wkład Norwida w nowoczesną polską literaturę…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Zaraz, zaraz, bo właśnie to jest akapit czwarty, dlatego tego nie mogłem znaleźć. Pani poseł odnosi się do czwartego akapitu.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Za wcześnie to zgłosiłam, przepraszam.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobra, czyli wracamy do akapitu trzeciego. Proszę bardzo, pan poseł Michał Urbaniak.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

W akapicie trzecim też nieco przebudowałbym tekst i pozwolę sobie przeczytać nową propozycję. „Od 1855 r. uznany przez rosyjskie władze zaborcze za politycznego «wygnańca». Za życia ani po śmierci nie uzyskał należytego uznania. Dzieło Norwida zostało odkryte i w pełni docenione dopiero na początku XX wieku przez jego późnych «wnuków»." Koniec akapitu.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy w tej propozycji jest to całość akapitu trzeciego?

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Zwracając teraz uwagę na trzeci akapit, może moją propozycję tego ostatniego zdania dodać właśnie na zakończenie tego trzeciego akapitu? Czyli „po późnych wnukach" napisać o tym, że on symbolicznie powrócił do kraju…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

W takim razie prosimy, ponieważ ten proponowany, nowy…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nowe zdanie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Brzmienie akapitu trzeciego, wszyscy obecni mamy tutaj na piśmie, kończy się sformułowaniem „przez jego późnych wnuków". Gdyby pani poseł mogła przeczytać od tego momentu swoją poprawkę?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jeszcze raz, okay. „24 czerwca 2001 r. na cmentarzu Montmorency pod Paryżem pobrano ziemię z grobu Norwida. 24 września urnę z ziemią umieszczono w krypcie wieszczów na Wawelu. Poeta tułacz symbolicznie powrócił do ojczyzny."

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Mirosława Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Chciałabym prosić o rozważenie i proponuję, gdy przyglądam się dwóm wersjom, tej poprawkowej i oryginalnej, żeby pozostać przy tych dwóch małych akapitach z wersji oryginalnej. Czyli to się zaczyna „jego nowatorska twórczość, ale bezkompromisowe sądy artystyczne, polityczne i moralne stopniowo odsuwały od niego czytelników. Tylko część jego dzieł została opublikowana za życia, część z nich zaginęła, wiele zostało odszukanych po śmierci twórcy i wtedy już w XX wieku został odkryty na nowo". A w tej poprawkowej mamy, że zaczyna się od „wygnańca", który w kolejnym akapicie jest uwzględniony, i moim zdaniem tak jest lepiej. Zdanie „za życia ani po śmierci nie zyskał należytego uznania", jakby spowodowało, że proponowałabym powrót do pierwotnej wersji, ponieważ jest ono ocenne. Jest to założenie, że nikt nie uznawał i nie oddawał należytego uznania twórczości Norwida za jego życia, co oczywiście nie jest prawdą. Wydaje mi się, że jednak pierwotna wersja lepiej oddaje to, jak sądzę, o co autorowi chodziło, bo uwzględnia w tym kolejnym akapicie fakty o tych relacjach z władzami rosyjskimi i fakt, że był wygnańcem, i że nie mógł powrócić do Polski. Po dopisaniu i propozycji poprawki, którą pani poseł przedstawia, rzeczywiście ten koniec jego życia ładnie opowiada, jeśli można tak powiedzieć. Natomiast pierwsza wersja bez tej ocennej diagnozy, że nie zyskał należytego uznania jest lepsza. Jednym słowem, moja poprawka polega na tym, żeby nie było poprawki.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Znaczy nie do końca, jak rozumiem, bo pani poseł poparła poprawkę pani poseł, tak?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

To już dodatkowo, znaczy proponuję oryginalne dwa małe akapity, a to czy poprę poprawkę pani poseł, czy nie, to już jest jakby inna rzecz. Proponuję, żebyśmy zamiast proponowanego w poprawce akapitu zgłoszonego przez pana posła, powrócili jednak do tych dwóch małych, które są w pierwszej wersji.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli, żeby zostawić dotychczasowy akapit trzeci i dotychczasowy akapit czwarty…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, a inną rzeczą jest to, że dopisujemy jeszcze, bo to już była taka moja, że tak powiem, luźna wypowiedź.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Ja też jestem za powrotem do pierwotnej wersji. Jeśli chodzi o moje zdanie, to można je też jakoś skrócić, jeśli państwu przeszkadza. Najważniejsze jest to, żeby ta urna znalazła się w krypcie wieszczów na Wawelu, i ten symboliczny powrót poety tułacza do ojczyzny. Ewentualnie możemy ominąć Montmorency.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, może w tej skróconej wersji byłoby bardziej zgrabne w całości? Proszę bardzo, jeszcze pan poseł Jacek Świat.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Też jestem za tym, żeby zostawić wcześniejszą wersję, ale proszę zauważyć, że w przyjętym już pierwszym akapicie piszemy o jego emigracyjnych podróżach po świecie oraz to, że zmarł w 1983 r. w zapomnieniu. Czyli w tej wersji pierwotnej należałoby wykreślić…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Ostatnie zdanie czwartego akapitu?

Poseł Jacek Świat (PiS):

Wykreślić dwa passusy. Przeczytam, jak to powinno brzmieć: „Cyprian Kamil Norwid przeżył swoją młodość w kraju, a lata dojrzałe na emigracji.” – bo gdzie podróżował to już mamy. I dalej: „W 1855 r. uznany przez zaborcze władze za wygnańca do Polski już nie mógł powrócić.” – bo to, gdzie i kiedy zmarł też już mamy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak.

Poseł Jacek Świat (PiS):

I tutaj można rzeczywiście dopisać, że w roku został…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Właśnie przeredagowuję to w tej chwili.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Urna z ziemią…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

24 września 2001 roku…

Poseł Jacek Świat (PiS):

Nie tak szczegółowo, wystarczy rok.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Tak.

Poseł Jacek Świat (PiS):

W 2001 r. urna z prochami…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nie z prochami tylko z ziemią, ale zaraz to zredaguję.

Poseł Jacek Świat (PiS):

…z ziemią trafiła do krypty wieszczów, Norwid symbolicznie przestał był wygnańcem. Oczywiście jest to do redakcji, ale tak bym widział konstrukcję tych akapitów.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, słuchając uwag i poprawek państwa posłów mam wrażenie, że rzeczywiście, o ile w poprzednich akapitach poprawki, które wprowadziliśmy były bardzo trafione, bo one troszkę porządkowały i skracały niektóre zapisy, to z kolei ta poprawka, wynikająca z naszych konsultacji ze środowiskiem profesorskim troszeczkę jednak za bardzo skraca, i pewne wątki, które państwo posłowie poruszyli, oczywiście byłoby lepiej, żeby pozostały. Tak na moje wyczucie. Proszę bardzo, pan poseł Michał Urbaniak.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Pozwoliłem sobie w tak zwanym międzyczasie przygotować może kompromisową wersję, zmieniając też w tekście, który mogę za chwilę udostępnić. Tylko tutaj będzie brakowało jeszcze zdania poseł Prokop-Paczkowskiej dotyczącego przeniesienia urny. Mogłoby to zabrzmieć np. tak: „Cyprian Kamil Norwid przeżył swoją młodość w kraju, a lata dojrzałe na emigracji. Od 1855 r. uznany przez rosyjskie władze zaborcze za politycznego «wygnańca». Jego nowatorska twórczość oraz bezkompromisowe sądy artystyczne, polityczne i moralne stopniowo odsuwały od niego czytelników. Za życia ani po śmierci nie zyskał należytego uznania. Dzieło Norwida zostało odkryte i w pełni docenione dopiero na początku XX wieku przez jego późnych wnuków.” Co państwo na to?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Mogę?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jeśli pan mówi, że po śmierci nie zyskał uznania, to trzeba dodać słowo „bezpośrednio po śmierci”, więc może „za życia nie miał uznania”, a potem od razu to zdanie, że odkryty został na nowo, albo dodać słowo bezpośrednio.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

To ma sens, po prostu „za życia nie zyskał należytego uznania”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Proponuję jednak pozostać przy wersji, którą właściwie we troje już wydaje się, że mieliśmy sfinalizowaną, czyli zostawiamy akapit „jego nowatorska twórczość”, tak jak było w oryginalnej wersji. W drugim akapicie to, co proponował poseł Jacek Świat, czyli skrócenie tego pierwszego zdania, i zamiast ostatniego, to, co proponuje pani poseł. Moim zdaniem po prostu to jest takie najbardziej trafione. Pan przeredagował, panie pośle, jakby znowu na nowo. Przepraszam, nie widzę, to nie wiem, nie rozumiem.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Proszę bardzo.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Zaczynam mieć wątpliwości, czy nie popełnimy takich błędów, że za chwilę nie będzie nam się to zgadzało z kolejnym akapitem itd. Jest to naprawdę dobrze zaproponowane, zostawiłabym to z tymi modyfikacjami, które sobie wypracowaliśmy w dyskusji.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli w ten sposób zostawilibyśmy pewne fragmenty pierwotnego projektu, co może też ma jakieś atuty. Jeżeli byłaby zgoda pana posła wnioskodawcy, to moglibyśmy faktycznie… Pan poseł chciałby to połączyć w jeden akapit? Może faktycznie niech będą dwa akapity, będzie troszeczkę mniejsza komplikacja.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Nie widzę problemu, żeby faktycznie były z tego dwa akapity. Natomiast mam uwagę na przyszłość do kolejnych poprawek, które też za chwilę zgłoszę. Zmieni się kolejność akapitów. Planowałem wykreślić jeden cały akapit. Zatem będziemy musieli sobie jakoś z tym poradzić.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Poradzimy sobie. Dobrze, proszę pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Może teraz przeczytam ostatnie zdanie zredagowane na nowo, które proponuję dołożyć. „W roku 2001 na Wawelu w krypcie wieszczów umieszczona została urna z ziemią z grobu Norwida. Poeta tułacz, symbolicznie powrócił do ojczyzny".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, tak, w tej formie jest bardzo dobrze. Tylko teraz tak, czy ktoś ma w całości zapisane jakby to teraz miało brzmieć? Czy w efekcie zostajemy przy akapicie trzecim bez zmian i czwartym ze zmianami, i z uzupełnieniem. Tak mam to rozumieć? Proszę bardzo.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Wychodzi mi, że skoro zostaje trzeci akapit bez zmian, czyli tu nie ma żadnych poprawek, odbyła się nasza dyskusja, to przy czwartym akapicie prośba do pana Jacka Świata, żeby w takim razie zaproponował swoją poprawkę, aby nie było wątpliwości. Pani poseł swoją, i wtedy mamy, że tak powiem, proceduralnie chyba wszystko okay. Tak? Ponieważ Jacek proponował zmodyfikowanie pierwszego zdania, usuwa, jak rozumiem…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Zdanie ostatnie.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

W propozycji posła Jacka Świata jest też poprawka dotycząca usunięcia ostatniego zdania. W to miejsce wchodzi propozycja pani poseł, też jako poprawka, i mamy porządek.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tylko teraz tak, w takim razie, rozumiem, że musielibyśmy albo przegłosować, albo musiałby pan poseł wnioskodawca wycofać poprawkę do trzeciego akapitu i to uprościłoby nam działanie.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, biuro rozumie, że trzeci akapit z druku pozostaje bez zmian?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, teraz pozostaje.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Natomiast w czwartym akapicie, on pozostaje w tym zakresie bez zmian, a jego brzmienie pozostaje nienaruszone. Dodatkowo pojawiają się dwa nowe zdania, jedno pani poseł, a drugie pana posła. Prosimy, żeby te zdania były odpowiednio dodane, które zdanie ma być pierwsze, a które zdanie ma być drugie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Będzie też skreślanie fragmentów.

Legislator Adam Niewęgłowski:

I skreślenie.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Wszystko będzie…

Legislator Adam Niewęgłowski:

W takim razie proponujemy, żeby czwartemu akapitowi nadać brzmienie jedną poprawką. Byłoby najwygodniejsze, żeby w czwartym akapicie była jedna poprawka. Oczywiście, jeżeli będą się uzupełniały…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Przepraszam, ale to jest proste. Proszę o chwilkę uwagi. Pan poseł Jacek Świat właśnie redaguje, tak naprawdę pierwsze zdanie poprawia w czwartym akapicie. Prawda?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jeśli można dopowiedzieć, myślę, że pan poseł Jacek Świat dokona poprawek do akapitu czwartego, a pani poseł uzupełni o jedno zdanie. I to się wtedy…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

I będzie okay.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Krótka przerwa techniczna, żeby nie poganiać państwa posłów.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy możemy już wrócić do procedowania? Pytanie do Biura Legislacyjnego – możemy już procedować?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Została tylko jeszcze taka dosyć techniczna kwestia, czy wyrazy „krypta wieszczów", oba wyrazy z wielkiej litery?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, Wikipedia podaje, że z wielkich.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Nazwa własna Krypta Wieszczów Narodowych.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Oba wyrazy?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, wieszczów narodowych, tak to brzmi.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli trzeba dodać jedno słowo na końcu?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, narodowych.

Legislator Adam Niewęgłowski:

W poprawce nie ma narodowych.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Nazwa własna Krypta Wieszczów Narodowych, wszystko z wielkich liter.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Nie, narodowych już nie dodaję.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Taka jest nazwa, to wtedy z wielkich, a krypta wieszczów, to takie potoczne. Myślę, że dajmy taką, która występuje – Krypta Wieszczów Narodowych.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Dobrze, „w Krypcie Wieszczów Narodowych".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czyli możemy…

Legislator Adam Niewęgłowski:

Przepraszam bardzo, ale jednak warto zadać takie pytanie – „tułacz powrócił do ojczyzny". Ustaliliśmy, że tułacz z małej, ale czy ojczyzny z wielkiej? Ponieważ wiem, że na tej Komisji zawsze są różne zdania, więc wolelibyśmy być pewni.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
A jak napisałam?

Legislator Adam Niewęgłowski:
Jest to niejasne. Czyli z wielkiej? Ojczyzna z wielkiej, to uznamy, że to jest z wielkiej? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do powiększenia.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Naturalnie. Dziękujemy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę. Przystępujemy do pracy. Po przerwie technicznej wracamy do prac nad projektem, szczegółowego rozpatrzenia projektu.

Akapit trzeci pozostaje bez zmian. Prosimy do akapitu czwartego. Czy są uwagi lub poprawki? Pan poseł Jacek Świat, do akapitu czwartego?

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Ewelina Roguska:
Już to zrobiliśmy.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Teraz chyba piąty się zaczął.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Prosilibyśmy, aby akapit czwarty z tymi poprawkami został jednak przegłosowany.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Właśnie dlatego mówię…

Legislator Adam Niewęgłowski:
Dlatego mówię, że są poprawki do czwartego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Nie, bo pracujemy nad tekstem bazowym, który był wcześniej. Tam akapit wcześniej ustaliliśmy, że go nie zmieniamy w przeciwieństwie do pierwszego i drugiego. Czyli teraz pracujemy nad akapitem czwartym i do akapitu czwartego była zasadnicza poprawka, a potem druga poprawka. Proszę o przedstawienie poprawki do akapitu czwartego.

Poseł Jacek Świat (PiS):
Poprawkę już referowałem. Chodziło o wykreślenie dwóch passusów z akapitu czwartego, czyli stwierdzenia „w Europie Zachodniej i Ameryce” oraz ostatniego zdania „Zmarł w Paryżu w biedzie i opuszczeniu”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze.

Poseł Jacek Świat (PiS):
Ponieważ te myśli wyrażone są już wcześniej. Do tego sprowadza się moja poprawka.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze. Dziękuję bardzo panu posłowi. Teraz pani poseł od razu do tego samego akapitu.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Jeszcze raz?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Rozumiem, że uzupełnienia… Tak.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Zaproponowałam dodanie zdania w brzmieniu…

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Ale po poprawkach posła Jacka Świata?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Tak.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Po poprawkach pana Jacka Świata zaproponowałam zdanie „W roku 2001…", teraz już nie mam tego, co tam dałam.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Może my odczytamy?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo.

Legislator Ewelina Roguska:
„W roku 2001 na Wawelu, w Krypcie Wieszczów Narodowych umieszczona została urna z ziemią z grobu Norwida. Poeta tułacz symbolicznie powrócił do Ojczyzny."

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze, dziękuję bardzo.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Tak jest.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Czy jest zgoda państwa posłów na przyjęcie akapitu czwartego wraz z tymi poprawkami? Jest. Dziękuję bardzo.

W tej sytuacji przechodzimy do akapitu piątego. Czy są poprawki? Proszę bardzo, pan poseł Michał Urbaniak.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):
Tutaj zgodnie z ideą, jaką można zobaczyć przy moich poprawkach, skracamy. Otóż akapit piąty w mojej poprawce otrzymałby brzmienie: „Najwybitniejsi polscy poeci podążali szlakiem Norwida, twórczy wkład Norwida w nowoczesną polską literaturę, a szerzej w polską kulturę, jest ogromny, na wielu polach decydujący. W uznaniu zasług Cypriana Kamila Norwida dla polskiej sztuki i polskiej kultury, w 200-lecie jego urodzin, Sejm Rzeczypospolitej ogłasza rok 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida."

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Tutaj przyczepię się tylko do stwierdzenia: „najwybitniejsi polscy poeci podążali szlakiem Norwida". Szlak kojarzy mi się z drogą, ale nie do końca artystyczną, bo to tak jakby pojechali do Paryża, do Rzymu. Może „szlakiem Norwida" zastąpić „artystyczną drogą do Rzymu", a może „artystyczną drogą Norwida". Nie mam tutaj konkretu, ale może ktoś wpadnie na coś lepszego. Szlak kojarzy mi się z tym, że to tak jakby podróżowali w miejsca, gdzie on podróżował, a panu chodzi o coś innego.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Tylko „artystyczną drogą" znaczyłoby jakby byli mu równi, a „szlakiem" jednak zaznacza to, że Norwid był większym.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Nie ma lepszego słowa? Ktoś nie wymyśli?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Natomiast mam takie pytanie, czy dobre jest to powtórzenie, bo skoro w początku zdania mamy „szlakiem Norwida, twórczy wkład Norwida", czy nie byłoby lepsze to, co zazwyczaj stosujemy?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Twórczy wkład poety.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Czy jego twórczy wkład. Potem znowu mamy Cypriana Kamila Norwida dwa razy w tym akapicie. Czy to powtórzenie jest tutaj…

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):
Może po prostu warto byłoby wtedy wykreślić Norwida po raz drugi i zostawić „jego twórczy wkład w nowoczesną polską literaturę, a szerzyć polską kulturę” itd.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Czy zostawić „twórczy wkład”, czy „jego twórczy wkład”. Jego pewnie tak?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Jego twórczy wkład.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):
W sumie chyba tak. To miałoby sens.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze, to taka drobna korekta.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Pani poseł, nie mam dobrych wiadomości: ciąg komunikacyjny, szlaczek, aleja, obwodnica, trajektoria, przejazd, droga pozamiejska…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Może drogą – „podążali drogą Norwida”. Droga jest chyba szersza niż szlak.

Poseł Marek Suski (PiS):
Zależy, szlak dłuższy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Jeszcze pan poseł Jacek Świat chyba chciał coś do tego, proszę bardzo.

Poseł Jacek Świat (PiS):
Drobiazg, proponowałbym, żeby to zdanie rozbić jednak na dwa: „Najwybitniejsi polscy poeci podążali szlakiem Norwida. Jego twórczy wkład…” – bo to zdanie w tej chwili jest za długie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze, myślę, że będzie wtedy lepiej. Dziękuję bardzo. Czyli co? Jednak zostawiamy szlak.

Rozumiem, że przy tych kilku drobnych korektach możemy przyjąć nowe brzmienie akapitu piątego. Jest to ten akapit, do którego poprzednio było najwięcej uwag, więc myślę że ta zmiana jest bardzo wskazana i bardzo dobra.

Proszę bardzo, jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Uwagi zgłoszone przez państwa posłów potraktujmy jako uwagi redakcyjne. Nie trzeba tego zgłaszać, będzie to rozbite na zdania. Rzeczywiście będzie „jego twórczy wkład”, wyraz Norwida będzie skreślony, natomiast…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Na końcu nie trzeba cudzysłowu, prawda?

Legislator Adam Niewęgłowski:
Chciałem powiedzieć, że nie trzeba cudzysłowu na końcu. Natomiast wcześniej chciałem powiedzieć, że dwustulecie próbowaliśmy zapisać cyfrą 200-lecie, następnie Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, czyli dodać wyraz Polskiej. Następnie nie „ogłasza”, tylko „ustanawia”, i to, co pan przewodniczący zauważył, skreślić cudzysłów przed wyrazem „rokiem”, na koniec.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Tak, ale rzeczywiście kluczowe jest to, że państwo z Biura Legislacyjnego zauważyli, że brakuje tego „polskie,”. To oczywiście jest ważne.

Dobrze. Czy możemy przyjąć poprawkę pana posła Michała Urbaniaka do akapitu piątego wraz z tymi drobnymi do niej poprawkami i korektami oraz bardzo istotnymi poprawkami merytorycznymi Biura Legislacyjnego? Czy jest zgoda? Jest zgoda. Przyjmujemy akapit piąty.

Rozumiem, że to jest ostatni akapit. Chyba, że są uwagi, żeby jeszcze zgłosić dodatkowy. Jeśli nie, to poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu uchwały wraz z przyjętymi poprawkami. Proszę o głosowanie. Kto jest za pozytywnym rekomendowaniem projektu uchwały ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida? Kto jest za?

Jeszcze trwa uruchamianie głosowania, tak? To jeszcze chwilkę poczekamy.

Możemy już głosować. Kto jest za? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Teraz poczekamy, żeby wszyscy państwo posłowie mogli oddać glos.

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Mam nadzieję, że w przyszłym roku nie będziemy już zmagać się z pandemią, tak jak teraz, i zaproponuję, aby w Sejmie odbył się pokaz filmu „Powrót Norwida" mojego autorstwa. Jest on własnością Telewizji Polskiej, więc mam nadzieję, że nie będzie odmowy emisji tego filmu. Jest tam bardzo wiele ciekawych wypowiedzi norwidologów i pokazana jest ta droga z cmentarza na Wawel. Dziękuję.

Dodam jeszcze informacyjnie, że pomysłodawcą tego symbolicznego powrotu Norwida do Polski był Szczecinianin Michał Kawecki, kiedyś mój nauczyciel akademicki, obecnie psychoterapeuta, psycholog szczeciński.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że rok, jeśli oczywiście taka będzie wola Wysokiego Sejmu, będzie uchwalony, przyjęty i będzie szereg różnych uroczystości, że będzie to sprzyjało przypomnieniu spuścizny i myśli Cypriana Kamila Norwida w przyszłym roku, nawet jeżeli będą jakieś problemy epidemiczne, które pewnie tak całkiem nie ustąpią od razu.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Jeśli nie, to pani poseł. Proszę.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Zwrócę się też do Telewizji Polskiej, aby przypomniała ten film. Mam nadzieję, że mimo to, iż zrobiła go posłanka Lewicy będzie mógł być wyemitowany. Mogę jeszcze dodać, że jestem też autorką ostatniego wywiadu filmowego z Jerzym Giedroyciem w paryskiej „Kulturze", więc może również ten film będzie mógł być przypomniany i będziemy go mogli również obejrzeć w Sejmie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jak już mówimy o różnych filmach, to myślę, że jeszcze różne inne filmy będzie można przypomnieć w Sejmie.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Tak, ale akurat będzie to rok Giedroycia i rok Norwida.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Dlatego o tym mówię.

Będzie też kilku innych patronów. Jeśli będzie tylko możliwość, to potraktujemy to szerzej i w takim razie w przyszłym roku może być szersza prezentacja filmów.

Możemy zakończyć głosowanie. Proszę o podanie wyników. Zostało oddanych 26 głosów. 25 głosów za, nikt nie był przeciwny, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida.

Pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Proszę o zgłaszanie kandydatur. Wydaje mi się, że naturalnym kandydatem jest przedstawiciel wnioskodawców pan poseł Michał Urbaniak.

Poseł Michał Urbaniak (Konfederacja):

Nie mam nic przeciwko.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Czy są inne kandydatury, inne propozycje? Jeśli nie ma, to słyszę, że pan poseł już się zgodził. Czy jest zgoda Komisji? Jeśli jest zgoda, to rozumiem, że posłem sprawozdawcą został pan poseł Michał Urbaniak.

Dziękuję państwu posłom za bardzo efektywną i merytoryczną pracę nad tym projektem.

Teraz musimy ogłosić techniczną przerwę, żeby zorientować się czy pan poseł, który ma przedstawiać kolejny projekt uchwały, będzie mógł do nas zaraz dotrzeć. Musiał pójść na inną komisję, gdzie też przedstawia bodajże projekt, ale było obiecane, że niebawem wróci. Prosiłbym o sprawdzenie tego w czasie krótkiej przerwy technicznej.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Wznawiamy posiedzenie Komisji. Witamy z radością powrót pana posła Pawła Szramki.

Głos z sali:

Tam teraz jest przerwa.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, jest. Wiemy. Nie mamy z tym nic wspólnego, ale wiemy o tym.

Przechodzimy do punktu drugiego. Proszę pana posła Pawła Szramkę o uzasadnienie projektu uchwały z druku 611, czyli uchwały w sprawie upamiętnienia Ignacego Łyskowskiego w 200. rocznicę urodzin. Od razu podkreślam, że to jest uchwała okolicznościowa, nie kwestia patronatu rocznego. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, rozumiem, że mam przytoczyć treść uchwały? Czy państwo już zdążyli się z nią zapoznać?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że wszyscy chyba mają, raczej krótkie uzasadnienie, ale to jest swobodna decyzja pana posła.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Nie będę czytał całości, żeby nie przedłużać. Tak jak jest w treści uchwały, Ignacy Łyskowski był wybitnym działaczem społecznym i polskim posłem do parlamentu pruskiego i niemieckiego. Myślę, że dzięki takim osobom, jak właśnie Ignacy Łyskowski, nasza polskość, nasza kultura, nasze zwyczaje potrafiły przetrwać w trudnych czasach. Dodatkowo, dla mnie jest to bardzo ważna inicjatywa, ponieważ urodził się w Mileszewach w powiecie brodnickim, czyli w moim rodzinnym powiecie, gdzie zostałem poproszony przez mieszkańców o to, żeby zgłosić taką inicjatywę. Będę bardzo wdzięczny państwu, jeśli będziemy mogli upamiętnić tak ważną osobę na posiedzeniu Sejmu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram ogólną debatę o projekcie. Czy są pytania? Jeśli nie ma, stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały. Czy są uwagi do tytułu uchwały? Proszę bardzo. Jeśli nie ma, tytuł został rozpatrzony pozytywnie przez Komisję.

Przechodzimy do poszczególnych akapitów.

Czy są uwagi państwa posłów do akapitu pierwszego? Jeśli nie ma, to proszę bardzo Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Biuro Legislacyjne we współpracy z sejmowymi językoznawcami zaproponowało następujące redakcje. W drugim zdaniu wyraz „powiatu" zastąpić wyrazem „powiatów" brodnickiego, lubawskiego oraz dodać wyraz „frankfurckiego" przed wyrazami „zgromadzenia narodowego", bo taka jest pełna nazwa tego zgromadzenia. Ponadto „w 1861 r.", czyli chodzi o zmianę szyku oraz w ostatnim zdaniu po wyrazach „na temat", gdzie językoznawcy proponują dodanie wyrazów „zmiany sposobu uprawy roli, tj. przechodzenia z trójpolówki na płodozmian".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś odniesienia do uwag Biura Legislacyjnego? Panie pośle?

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Oczywiście zgadzam się, jak również w pozostałych akapitach, bo już zdążyłem się z nimi zapoznać. Oczywiście jest zgoda na te zmiany.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Tylko chciałem się jeszcze upewnić, jeżeli chodzi o informację, że był zaangażowany w rozwój działalności Ligi Polskiej na Pomorzu. Czy chodzi o organizację założoną przez Zygmunta Miłkowskiego – Ligę Polską – późniejszą Ligę Narodową? Ponieważ powstawanie Ligi Polskiej, to jest właściwie okres już jakby na pograniczu życia i śmierci Ignacego Łyskowskiego. Dlatego mam pewną wątpliwość, bo jest mowa o zaangażowaniu. Gdyby było przy powstawaniu, to byłoby okay, a tu jest mowa o zaangażowaniu w rozwój działalności Ligi Polskiej. Chyba, że na Pomorzu działała jakaś wcześniejsza organizacja, która miała nazwę zbieżną właśnie z Ligą Polską tworzoną przez Zygmunta Miłkowskiego, a później jako Liga Narodowa już przez Romana Dmowskiego. Dobrze, ale zostawmy to. W razie czego na kolejnym czytaniu można do tego wrócić, chyba że rozwiejemy tę wątpliwość. To bardzo zacna organizacja. Jeżeli był przy jakiś prapoczątkach środowiska, z którego powstała Liga Polska, w tym przypadku na Pomorzu, to tym lepiej.

Czy możemy przyjąć pierwszy akapit wraz z poprawkami Biura Legislacyjnego? Rozumiem, że tak.

Przechodzimy do akapitu drugiego. Czy są poprawki, uwagi państwa posłów? Jeśli nie ma, to Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Ewelina Roguska:

Dziękuję. Tutaj podobnie jak w drugim akapicie, pierwsze zdanie, zmiana szyku „w 1867 r.”. Ponadto proponuje się wykreślić wyrazy „Ignacy Łyskowski”. Po prostu zwołał w Toruniu, ponieważ ta uchwała jest o nim. W drugim zdaniu proponuje się skreślić przecinek po wyrazie „rzemieślników” i postawić go po wyrazach „1869 r.”, czyli przecinek w tym miejscu, jednocześnie znowu wykreślić „Ignacy Łyskowski”. Dalej, „wraz z Ludwikiem Ślaskim, Leonem Czarlińskim”, postawić przecinek i dalej: „powołał Towarzystwo Moralnych Interesów Ludności Polskiej pod Panowaniem Pruskim”. Następnie kolejne zdanie: „w 1875 r. został pierwszym prezesem Towarzystwa Naukowego w Toruniu”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś uwagi państwa posłów?

Nie mam poprawki, mam tylko taką uwagę, że w przypadku uchwały dotyczącej Cypriana Kamila Norwida, wyeliminowaliśmy wszystkie nazwiska i inne postaci, które tam były wymieniane, ale tutaj myślę, że to może mieć sens edukacyjny. Przy okazji przypominamy też to środowisko i inne postaci, które działały z Ignacym Łyskowskim.

Czy jest zgoda na przyjęcie drugiego akapitu? Jest zgoda.

Przechodzimy do akapitu trzeciego. Czy są poprawki? Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Chodzi mi o poprawki gramatyczne, ponieważ tak często popełniany jest ten błąd, że nie stosujemy odmiany w języku polskim. Mamy tu napisane takie zdanie: „W roku 1866 Ignacy Łyskowski został wybrany jako poseł”. Proponuję: „W roku 1866 Ignacy Łyskowski został wybrany (kim? czym?) posłem, (posłem kogo? czego?) sejmu pruskiego, a od roku 1867 parlamentu niemieckiego”. Przeczytam jeszcze raz w całości. „W roku 1866 Ignacy Łyskowski został wybrany posłem sejmu pruskiego, a od roku 1867 parlamentu niemieckiego”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Jeszcze Biuro Legislacyjne i potem pan poseł wnioskodawca.

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Chcielibyśmy tylko zaproponować brzmienie, które zaproponowali językoznawcy sejmowi.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

„W 1866 r. Ignacy Łyskowski został wybrany na posła do sejmu pruskiego, a w roku 1867 – do parlamentu niemieckiego.” Byłoby to pierwsze zdanie. Natomiast jeszcze…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, można dalej.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jest to taka bardziej starsza forma „na posła”. Moim zdaniem należy po polsku mówić, czyli „został wybrany posłem”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dajmy dokończyć Biuru Legislacyjnemu, bo tu są jeszcze inne poprawki.

Legislator Ewelina Roguska:

Tak, jeszcze do kolejnego – drugiego – zdania jest propozycja, aby dodać wyrazy „najbardziej wytrawnych” i zamienić szyk „polskich parlamentarzystów”. W zasadzie to wszystko do tego akapitu.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Ja też do tego akapitu: „Przez długie lata sprawował funkcję prezesa Koła Polskiego” i następne zdanie zaczyna się „Pełniąc funkcję posła”. Już wiemy, że pełnił funkcję posła, więc te trzy wyrazy bym wyrzuciła i zaczęła zdanie od „Stanowczo występował przeciwko germanizacji w szkolnictwie” itd.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tylko być może chodzi o to, że na forum parlamentu zabierał…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Może, ale to jest powtórzenie, bo mówimy tutaj o tym, że został posłem, ale nie upieram się…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Może pan poseł wnioskodawca odniesie się?

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Odnosząc się do słów pani poseł, również uważam, że to mogłoby stracić na precyzyjnej wypowiedzi, dlatego zostawiłbym „jako poseł”.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Dobrze.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Osobiście przychylam się do uwag Biura Legislacyjnego odnośnie do pierwszej części akapitu, aczkolwiek uwaga pani poseł również jest jak najbardziej poprawna.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze, tylko żeby jeszcze doprecyzować, bo użył pan sformułowania „jako poseł”, a „jako poseł” tak się zaczyna ostatnie zdanie tego akapitu.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Chodziło o zdanie, o którym mówiła pani poseł.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

„Pełniąc funkcję posła”.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Tak, „pełniąc funkcję posła".

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Rozumiem, że chodzi o to, że właśnie jako poseł czy to na forum parlamentu, czy w innej działalności poselskiej występował przeciwko germanizacji?

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:

Tak, bo nie oszukujmy się, ale na swoim podwórku również możemy występować przeciwko germanizacji. Występowanie posła przeciwko germanizacji na forum parlamentu będzie miało większe znaczenie.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak. Czyli, żeby zebrać to w całość, jeżeli chodzi o uwagi Biura Legislacyjnego do drugiego zdania, to rozumiem, że nie ma uwag. Jeżeli chodzi o kwestię pełnienia funkcji posła, tu wyjaśniliśmy, że jest to powtórzenie, ale ono uściśla w jakiej formie, w jakich okolicznościach i gdzie Ignacy Łyskowski protestował przeciwko germanizacji. Pozostała nam sprawa pierwszego zdania. Czy możemy przyjąć wersję Biura Legislacyjnego?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Jeszcze raz prosiłabym, że „został wybrany posłem" a nie „na posła", to jakaś staropolszczyzna, ale tu możemy zagłosować.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Proszę, jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

To jest do dyspozycji szanownej Komisji. Jeżeli pani poseł jednak proponowałaby poprawkę, to dla jasności prosilibyśmy sformułować, co dokładnie mamy wprowadzić, chyba że zostanie przyjęta propozycja Biura Legislacyjnego, to wtedy byłoby to traktowane jako redakcja. Po prostu, ze względów takich praktycznych, my wiemy dokładnie jak to zaproponowaliśmy, a pani poseł, żebyśmy widzieli.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Rozumiem, że jeżeli chodzi o początek zdania, to słowo „roku" przestawiamy, tak?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Słowo „roku", rozumiem, że tutaj nie ma żadnego…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dobrze. Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Pani poseł.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Rozumiem logikę propozycji pani poseł, z tym że mam takie wrażenie, że tu nie idzie o odmianę, jaką pani proponuje, tylko że tu zostały jakby w pamięci funkcje, czy coś podobnego. Czyli, że jesteśmy wybierani nie posłami, bo w tym sensie ma pani rację, co do odmiany, choć dla mnie to nie jest staropolszczyzna, tylko tak jakby usunięcie do pamięci zwrotu czy wyrazu, czegoś takiego jak funkcja – czyli jest wybierany ktoś na funkcję wójta, na funkcję posła itd. Nie wiem czy dobrze rozumiem, czy mnie państwo rozumiecie. Stąd używa się tej formuły, którą państwo proponujecie „na posła", bo to jakby zostaje gdzieś w pamięci, że chodzi o pełnienie funkcji. Ja to tak rozumiem, jeśli chodzi o dyskusję związaną z odmianą.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Rozumiem, że takie może być postrzeganie i pojmowanie, a mi chodzi o to, żeby stosować zasady języka polskiego, bo w zdaniu „został wybrany posłem" rozumiemy, że to jest właśnie funkcja posła.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, z tym że Biuro Legislacyjne wspomniało, że…

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):

Może państwo wiedzą, dlaczego tak to zostało zaproponowane?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Jest to sugestia językoznawców, więc to też nie jest…

Legislator Adam Niewęgłowski:
Szanowna Komisjo, jest to zdanie, taka redakcja, przeczytam całe zdanie pierwsze: „W 1866 roku Ignacy Łyskowski został wybrany na posła do sejmu pruskiego, a w roku 1887 – do parlamentu niemieckiego”. Powiem tak, to jest propozycja językoznawców. Biuro Legislacyjne nie prowadziło długiej debaty z językoznawcami na ten temat. Nam się wydawało, że to dosyć jasna i oczywista sugestia. Niemniej tutaj, nie deprecjonując absolutnie proponowanego przez panią poseł brzmienia, to jest dyskrecjonalna władza szanownej Komisji, jak będzie. Tylko prosilibyśmy ewentualnie w formie poprawki, żeby to było jasne, a jeżeli jest zgoda, to byłoby…

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Myślę tak, nawiązując do tego, o czym mówiła pani poseł Mirosława Stachowiak-Różecka, że takie ujęcie ma swoją pewną wagę.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Dlatego mogę się z tego wycofać. Dla mnie było najważniejsze, żeby przede wszystkim nie było „jako” – „jako poseł”.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Tego nie ma. W wersji proponowanej przez językoznawców sejmowych tego wyrazu rzeczywiście nie ma.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Oczywiście to racja, bo to było mętne – ten pierwszy zapis. Czyli rozumiem, że bez „jako poseł”, po zmianach legislacyjnych, łącznie jest jednak zgoda. Myślę że posła wnioskodawcy też. Dziękuję bardzo. Czyli akapit trzeci jest przyjęty.

Przechodzimy do akapitu czwartego. Chyba nie ma do niego uwag. Czy jest zgoda na przyjęcie akapitu czwartego?

Przechodzimy do akapitu piątego. Czy są uwagi do akapitu piątego, czyli zarazem ostatniego? Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Chciałabym to skrócić. Ostatnie zdanie, które brzmi: „Sejm wyraża głęboką nadzieję, że życie i działalność Ignacego Łyskowskiego staną się godnym do naśladowania wzorem.”, czyli bez „dla przyszłych pokoleń”, bo i dla współczesnych pokoleń mogą być wzorem, więc moim zdaniem należałoby postawić kropkę po słowie „wzorem”.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dobrze. Biuro Legislacyjne?

Legislator Ewelina Roguska:
Dziękuję. Mamy również propozycję ze strony językoznawców, aby ten akapit brzmiał, może przeczytam, będzie łatwiej. „W uznaniu wielkich zasług Ignacego Łyskowskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje mu cześć w przypadającą w tym roku 200. rocznicę jego urodzin i wyraża głęboką nadzieję, że jego życie i działalność staną się godnym do naśladowania wzorem dla przyszłych pokoleń.”

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dziękujemy bardzo. Rozumiem, że chyba nie ma sporu, co do tych poprawek i uwag Biura Legislacyjnego. Pozostaje tylko kwestia zakończenia tego akapitu i w ogóle całego projektu. Proszę bardzo, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Jeszcze raz, jak pani poseł proponowała tę końcówkę?

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Wyrzucić tylko trzy ostatnie słowa, czyli „staną się godnym do naśladowania wzorem”, bez „przyszłych pokoleń”, bo w obecnym pokoleniu też ktoś może chcieć go naśladować.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Oczywiście, myślę, że nie ma tu wątpliwości.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Czyli jest zgoda. W takim razie prosiłbym, żeby pani poseł przekazała pisemną poprawkę.

Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):
Zgoda.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Rozumiem, że jest zgoda Komisji na przyjęcie ostatniego akapitu wraz z poprawką pani poseł i poprawkami – uwagami Biura Legislacyjnego.

W takim razie poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu uchwały wraz z przyjętymi poprawkami w sprawie upamiętnienia Ignacego Łyskowskiego w 200. rocznicę urodzin. Proszę bardzo o uruchomienie głosowania. Już możemy głosować. Kto jest za? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał. Oczywiście teraz poczekamy. Zamykamy głosowanie. Prosimy o podanie wyników. Dziękujemy bardzo. Teraz rzeczywiście nie wiem, czy nie za wcześnie zakończyliśmy, bo mamy mniej głosów. Głosowały 22 osoby. 21 głosów za, nikt nie był przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzam, że projekt uchwały wraz z poprawkami w sprawie upamiętnienia Ignacego Łyskowskiego w 200. rocznicę urodzin został pozytywnie rekomendowany – został przyjęty przez Komisję.

Pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Pan poseł jest niestety spoza Komisji, więc nie może być sprawozdawcą Komisji. Czy są jakieś kandydatury? Proszę bardzo, pani przewodnicząca Żelazowska.

Poseł Bożena Żelazowska (PSL-Kukiz15):
Zgłaszam kandydaturę posła Jarosława Rzepy.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dziękujemy bardzo. Czy są inne zgłoszenia? Nie ma. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-Kukiz15):
Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dziękuję. Rozumiem, że Komisja wyraża zgodę. W takim razie stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę. Sprawozdawcą został pan poseł Jarosław Rzepa.

Kończymy ten punkt. Nie, jeszcze pan poseł sprawozdawca. Proszę bardzo, pan poseł sprawozdawca.

Poseł Paweł Szramka (PSL-Kukiz15) – spoza składu Komisji:
Wysoka Komisjo, dziękuję bardzo za pozytywne przyjęcie tego projektu. Dziękuję również przedstawicielom Biura Legislacyjnego za usprawnienie jego treści. Jeszcze raz serdeczne dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Dziękujemy bardzo panu posłowi.

Wiem, że w sprawach różnych chęć zabrania głosu sygnalizowała pani przewodnicząca Joanna Lichocka. Proszę bardzo, czyli łączymy się z panią poseł, panią przewodniczącą. Pani poseł nie słychać. Trzeba chyba włączyć mikrofon czy podjąć jakieś inne przedsięwzięcia.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Teraz słychać?

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):
Tak, proszę bardzo.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):
Dzień dobry, witam państwa. Chciałabym zwrócić się z prośbą do pana przewodniczącego o ustalenie z Komisją Sprawiedliwości i Praw Człowieka możliwości zwołania

wspólnego posiedzenia naszych komisji – Komisji Kultury i Środków Przekazu i Komisji Sprawiedliwości – poświęconej regularnej, moim zdaniem, akcji niemiecko-szwajcarskiego wydawnictwa Axel Springer nękania dziennikarzy. W tej chwili wielu dziennikarzy jest absorbowanych procesami wytaczanymi przez to wydawnictwo, w mojej ocenie, za zupełnie błache sprawy jak wpis na Twitterze. Dotyczy to między innymi redaktora Samuela Pereiry, redaktora Cezarego Gmyza, redaktora Witolda Gadowskiego. Mam też sygnały od innych dziennikarzy z portalu wPolityce.pl, prowadzonego przez Jacka i Michała Karnowskich.

Wydaje mi się, że mamy do czynienia z próbą zastraszania dziennikarzy i ograniczania wolności słowa. Chciałabym poprosić o możliwość wysłuchania tych dziennikarzy, oczywiście również zaproszenia przedstawicieli tego wydawnictwa i przeanalizowania, czy ta praktyka nie ma znamion nękania niezależnych dziennikarzy i prób ograniczenia wolności słowa. Dlatego bardzo prosiłabym o wspólne posiedzenie obu komisji w najbliższym czasie, które będzie poświęcone tej sprawie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo pani przewodniczącej. Myślę, że przeprowadzimy rozmowę z przewodniczącym komisji sprawiedliwości i ewentualnie zwrócimy się do pani marszałek w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś inne sprawy? Jeśli nie, to na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Dziękuję bardzo państwu posłom za aktywną pracę nad dwoma projektami, które dzisiaj procedowaliśmy.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo.